

Film u školi vam predstavlja film

PIJEV ŽIVOT
(Life of Pi, r. Ang Lee)

Veljača 2013.

Materijali preuzeti i prevedeni sa <http://www.filmeducation.org>

Uvod

Oscarom nagrađeni redatelj Ang Lee režirao je **Pijev život**, film koji se temelji na popularnom romanu Yanna Martela. **Pijev život** epska je pustolovina magičnog realizma i prati priču jednog mladića i njegova nevjerojatnog preživljavanja na moru unatoč svim izgledima. Pi odvodi gledatelje na zapanjujuće putovanje koje će vas nadahnuti, emotivno dotaknuti i odvesti na mjesta koja nećete moći zaboraviti.

Nakon što ste pogledali film i ako ste pročitali roman, raspravite o tome u kojoj vam se mjeri film čini vjernim duhu romana. Ako niste pročitali roman, kakav dojam je na vas ostavio film?

O filmu

Originalan naziv: Life Of PI

Zemlja: SAD / Tajvan

Redatelj: Ang Lee

Scenarij: David Magee, Yann Martel

Producenti: Kevin Richard Buxbaum, William M. Connor, Dean Georgaris

Fotografija: Claudio Miranda

Glazba: Mychael Danna

Žanr: avanturistička drama

Trajanje: 127'

Godina: 2012.

Glume: Suraj Sharma, Irrfan Khan, Adil Hussain

Sadržaj

Obitelj Pija Patela, sina čuvara zoološkog vrta, odlučila se preseliti iz Indije u Kanadu i kreće na veliko putovanje teretnim brodom. Nakon strašne oluje i brodoloma, Pi pluta Tihim oceanom na čamcu za spašavanje, a njegov jedini suputnik je veliki Bengalski tigar po imenu Richard Parker. Pi mora pronaći snagu za nemilosrdnu borbu protiv nepredvidivog mora, divljeg tigra i samoga sebe? Miljenik publike i kritike dobio je 11 nominacija za nagradu Oscara uključujući najbolji film i najboljeg redatelja.

Nagrade

AFI awards - 2013. - Film godine

Kansas City Film Critics Circle Awards 2012. - najbolji redatelj

Za učitelje

Ovo je pedagoško sredstvo namijenjeno nastavi hrvatskog i engleskog jezika za učenike starije od 16 godina te vjerskim predmetima za učenike starije od 14 godina i koristi sadržaj filma **Pijev život** za istraživanje ideja poput pripovijedanja priče te pojmova kao što su božanstvo i vjerovanje.

U razredu

Morate uzeti simbole sa stranica knjige i pretvoriti ih u vizualnu stvarnost...

Treba vam redatelj koji može svladati ogromne tehničke izazove.

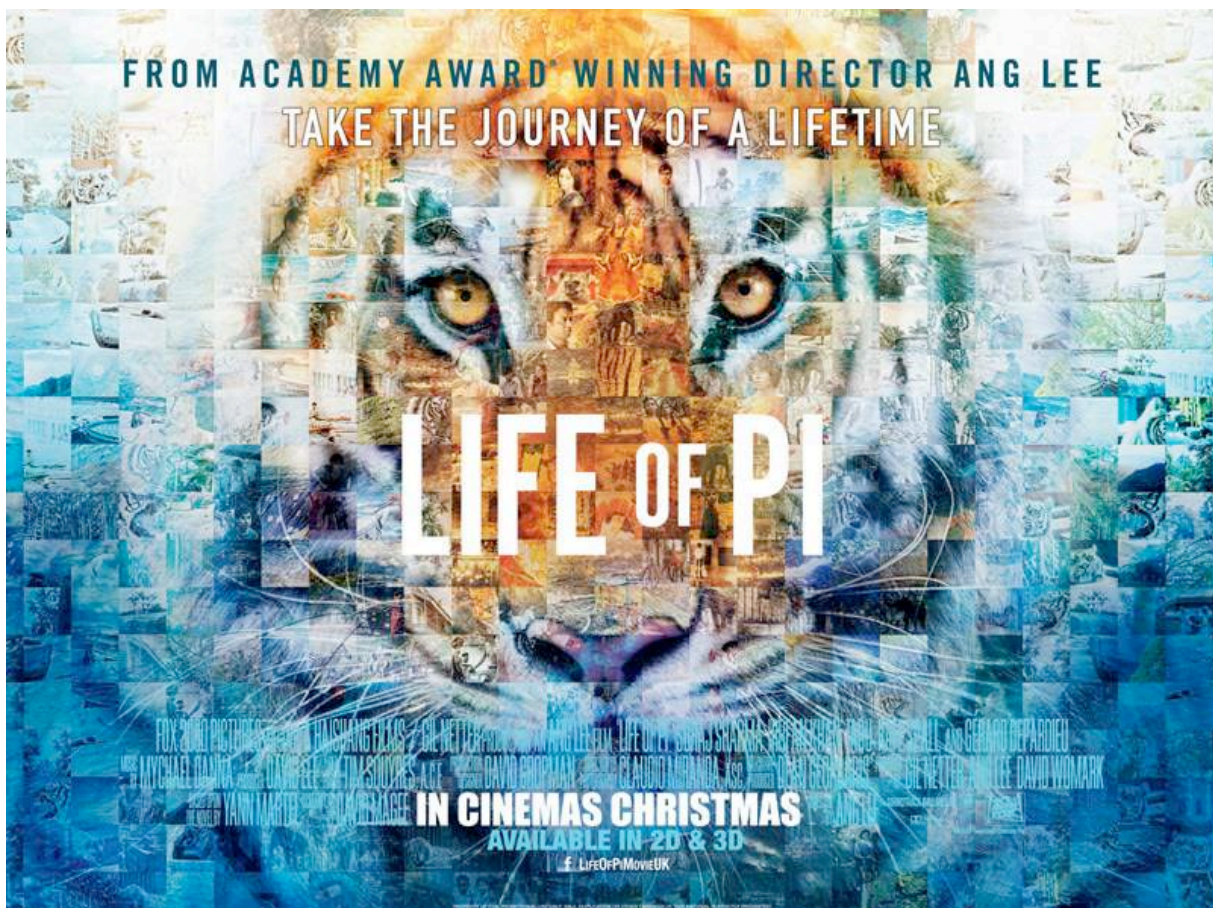
—Yann Martel

U ovom ćete dijelu početi razmišljati o tome kako su roman i film **Pijev život** postavili priču. Oba teksta u načelu prenose istu priču, ali medij kroz koji to čine vrlo je različit.

U gore navedenom citatu Yanna Martela spominju se „ogromni tehnički izazovi“. Što je on, po vašem mišljenju, mislio pod time?

Plakat

Pogledajte plakat za film i razgovarajte u razredu o tome što on daje naslutiti o Leevejoj adaptaciji romana?

Pripovijedanje

Nije li bit fikcije selektivna transformacija stvarnosti?

Izokretanje stvarnosti kako bismo izvukli njenu suštinu?

—Yann Martel

Pripovijedanje je ključno u *Pijevu životu*. Dva pripovjedača pričaju nam ovu čudesnu priču i obojica, „autor“ i Pi, očekuju od nas da vjerujemo kako je ona istinita. Unatoč mnogim činjeničnim detaljima, niti jedan glas ne možemo smatrati potpuno pouzdanim. Čini se da u „Pijevu životu“ Yanna Martela zanima zamagljivanje činjenica fikcijom i različito shvaćanje istine.

Na koji su način u filmu predstavljeni autorov glas i Pijev glas. Koje sličnosti i razlike možete uočiti u odnosu na roman?

Alegorija i simbolizam, oboje ključni u *Pijevu životu*, naširoko se koriste u vjerskim tekstovima, osobito u hinduizmu. Na konkretan i pristupačan način omogućuju čitateljima razumijevanje složenih koncepata i odvođe ih izvan svijeta racionalnosti i razuma.

U nekom je smislu to alegorijsko pripovijedanje jedan od Pijevih načina preživljavanja; „istiniti“ su događaji možda previše grozni da bismo ih zamišljali pa se alegorija može protumačiti kao način izbjegavanja i emocionalnog preživljavanja okrutne stvarnosti, odnosno događaja koji su se doista dogodili.

Zadatak

Pažljivo pročitajte 56. poglavlje u kojem Pi opisuje kako se borio sa strahom ne bi li preživio. Primijetite figurativni jezik koji koristi.

- Kako je redatelj prenio ove ideje u film?
- Što se izgubilo, a što dobilo vizualnom interpretacijom ovog poglavlja?

Pronađite druge primjere Pijeva unutarnjeg dijaloga u romanu i razmislite o načinu na koji je Ang Lee mogao prikazao te trenutke.

Intertekstualnost

Oxfordski rječnik engleskog jezika definira intertekstualnost kao odnos među tekstovima, osobito književnim. Knjiga i film *Pijev život* međusobno su povezani, ali su povezani i s drugim romanima, pjesmama, filmovima i vjerskim spisima.

Pogledajte ove slike i sjetite se prizora iz filma. Pronađite dijelove romana koji su, prema vašem mišljenju, ovdje prikazani; što mislite o načinu na koji su preneseni na film?

Svako je od niže navedenih djela nedvojbeno povezano s pričom koja je ispriповijedana u **Pijevu životu**. Uz pomoć interneta i drugih izvora, pročitajte pjesme i potražite nekoliko ključnih informacija o dužim djelima ako ih niste pročitali.

- Edgar Allen Poe, *Doživljaji Arthura Gordona Pyma*
- Moacyr Scliar, *Max i mačke*
- Daniel Defoe, *Robinson Crusoe*
- Charles Dickens, *Velika očekivanja*
- Billy Collins, *Skidanje Emily Dickinson (Taking Off Emily Dickinson's Clothes)*
- William Blake, *Tigar*
- Dante, *Božanstvena komedija*
- Samuel Taylor Coleridge, *Pjesma o starom mornaru*

Usredotočujući se na **dva** od ovih djela i **Pijev život**, usporedite obradu teme, likova, strukture i stila.

Dodatni rad

Odgovori koje dobivate od književnosti ovise o pitanjima koja postavljate.

-Margaret Atwood

U kojoj se mjeri slažete s ovom izjavom? U svom odgovoru, prokomentirajte i analizirajte veze te sličnosti i razlike između **Pijeva života** i barem jednog djela koje ste proučavali.

Detaljna analiza

Pozorno čitajući djela možemo uočiti na koji način pisci i filmaši postižu određene efekte.

Pogledajte Sliku 1 i 2 koje predstavljaju popratni pedagoški materijal. Na njima su naznačene asocijacije i konotacije, a pitanja vas upućuju na razmišljanje o tome kako se uz pomoć filmskog jezika stvara značenje.

Isto tako u pisanom tekstu možemo pronaći riječi, rečenice i strukturalna sredstva i uz pomoć njih istražiti na koji je način Yann Martel stvorio tako uvjerljivu priču.

Predmeti: vjeronauk , etika, sat razredne zajednice

Pijev život pruža gledateljima priliku za razmišljanje o različitim religijskim vjerovanjima i promišljanje o temeljnim pitanjima i pojmovima kao što su identitet, pripadnost, smisao, svrha, istina i vrijednosti.

Razmotrite na koji nas način film uči o vjeri, o tome kako definiramo moralnost i o tome kako su neke vjere istovremeno slične i različite.

Pogledajte film i porazgovarajte u razredu o temeljnim pitanjima o životu koja, prema vašem mišljenju, postavlja **Pijev život**.

Prepuštanje vjerovanju

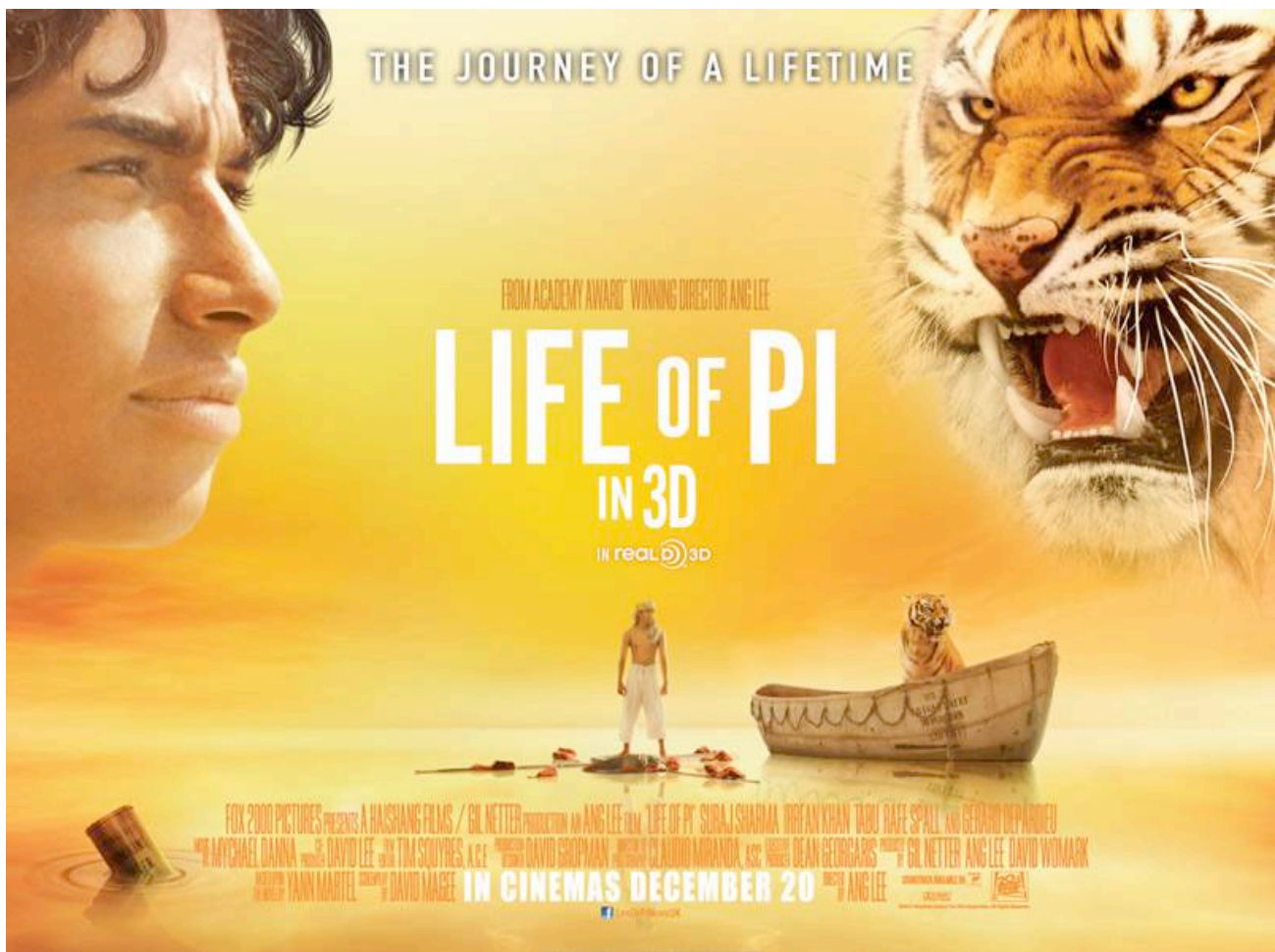
Uvijek sam mislio da su ateisti moja braća i sestre druge vjere i svaka riječ koju bi izgovorili govorila je o vjeri. Poput mene, idu toliko daleko koliko ih noge razuma mogu nositi – a onda skočiše.

—“Pijev život”, Sedmo poglavlje

Pijev život ne bavi se samo pitanjima vjere kroz lik središnjeg lika Pija, već i od gledatelja zahtijeva da se prepuste vjerovanju i povjeruju da dječak tako dugo može preživjeti u čamcu s tigrom.

Nekim ljudima vjera pomaže da se nose sa zlom ili smrću. Drugima pak oplemenjuje život i daje smisao.

Dobro pogledajte plakat za film, a zatim raspravite o ovim pitanjima s kolegom ili unutar vaše grupe.

- Kako biste opisali različite prikaze likova Pija i tigra, Richarda Parkera? Uzmite u obzir i krupni plan i prikaz iz daljine.
- Zašto su, prema vašem mišljenju, prikazani na takav način?
- Kakav učinak postiže postavljanje njihovih lica jedno nasuprot drugome?
- Što vam uporaba narančaste i žute boje neba i mora govore o filmu?
- Kako tumačite slogan „Putovanje života“?
- Na koji način ovaj plakat upućuje da je riječ o filmu o vjeri i vjerovanju?

U romanu Pijev učitelj biologije, g. Kumar, kaže:

Ne postoje temelji da tražimo dalje od znanstvenog objašnjenja stvarnosti niti zdrav razlog da vjerujemo ičemu drugom osim iskustvima naših čula... Bog ne postoji.

—“Pijev život”, Sedmo poglavlje

Na temelju onoga što znate o filmu, na koji način Pijeva priča dovodi u pitanje ateistički stav g. Kumara?

Svjetske religije

Osjećao sam se kao da sam u središtu malog kruga koji se poklapa sa središtem nekog puno većeg kruga. Atman je sreo Alaha.

—“Pijev život”, Dvadeseto poglavlje

Što ovaj citat govori u Pijevu sustavu vjerovanja?

Tijekom svog djetinjstva u Indiji, Pija je „sumornost“ ateističkih pogleda na svijet njegova učitelja biologije potakla da nauči nešto više o religiji.

S tim ciljem, iako je hindu, počinje prakticirati kršćanstvo i islam te shvaća da ove dvije religije dijele isto temeljno vjerovanje u višu silu. Njegova se duhovna dimenzija produbljuje kad se kao brodolomac nađe na čamcu usred mora.

U romanu se Pi svađa s ocem oko prakticiranja svih triju religija istovremeno. Mislite li da je moguće biti vjerni sljedbenik više od jedne vjere? Navedite razloge svog odgovora.

Moralnost

Kad ti je život ugrožen, tvoj je osjećaj suosjećanja otupljen strašnom, sebičnom gladi za preživljavanjem.

—“Pijev život”, Poglavlje 45

Što nam ova slika iz filma govori o preživljavanju u uvjetima u kojima se našao Pi?

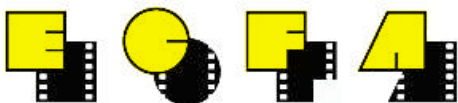

Borba za preživljavanje ključna je za razumijevanje **Pijeva života** i donosi sa sobom mnoge moralne dileme. Kako bi preživio, Pi jede ribe iako je oduvijek bio vegetarijanac, orangutan zvjerski se bori s hijenom, slijepi Francuz na otoku okreće se kanibalizmu.

Za raspravu

- S obzirom na vaš sustav vjerovanja, što je prema vama prihvatljivo, a što ne prihvatljivo ponašanje kad je u pitanju preživljavanje?
- U kojoj mjeri hijena (ili kuhar, ovisno o načinu na koji tumačite priču) predstavljaju zlo? Objasnite svojim riječima vlastito razumijevanje koncepta zla.
- Kakva pitanja Pijeva patnja postavlja o Božjoj ljubavi, moći i svrsi?

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre